

Subvencionar sota pressió no hauria de voler dir improvisar

Published by [Interacció](#) [1] on 24/03/2025 - 10:50 | Last modification: 09/04/2026 - 10:19

Què haurien de tenir a punt les polítiques culturals abans que arribi la pròxima urgència

Quan esclata una situació d'urgència, la pressió per actuar ràpidament acostuma a ser enorme. I és lògic. En contextos de crisi, interrupció o afectació greu del teixit cultural, les administracions han de respondre amb velocitat. El problema és que **respondre de pressa** no és exactament el mateix que **respondre bé**. Sovint, allò que es presenta com una reacció àgil acaba revelant una manca de preparació prèvia: circuits poc clars, criteris poc definits, bases mal adaptades i dificultats per arribar de manera justa a qui més ho necessita.

És justament aquí on se situa l'interès de l'informe **Recomanacions mínimes exigibles per al disseny de futures línies de subvencions en situacions de factors d'urgència**. El document no parteix tant de la idea de "millorar una convocatòria" com d'una pregunta més estructural: **què hauria de tenir previst una administració cultural abans d'entrar en mode emergència?** La seva aportació principal és clara: si volem que les subvencions siguin realment útils quan hi ha una crisi, una part important de la feina s'ha de fer abans.

Aquesta és probablement la idea més valuosa del text. La urgència no es pot gestionar només amb bona voluntat o amb capacitat de reacció puntual. Necessita **estructura latent**, és a dir, mecanismes preparats per activar-se quan calgui. L'informe defensa, de fet, que moltes de les recomanacions haurien de quedar configurades en un estat de **vigilància** o de **disponibilitat**, per poder passar a un mode d'emergència sense haver de començar de zero.

A partir d'aquí, el document s'organitza en dos grans plans que convé llegir conjuntament. D'una banda, proposa un **marc general de gestió** per a situacions d'urgència. De l'altra, formula **recomanacions específiques** per al disseny i la gestió de línies de subvenció en aquests contextos. Aquesta doble mirada és important perquè evita un error bastant habitual: pensar que el problema és només tècnic o administratiu, quan en realitat és també de **governança**, de **criteri** i de **capacitat institucional**.

Un dels punts més rellevants del marc general és la proposta de crear un **equip de gestió de situacions de factors d'urgència**. Pot semblar una mesura operativa, però en realitat diu molt sobre com s'entén la política pública. El que planteja és que la resposta no pot quedar dispersa ni dependre de solucions improvisades dins de cada servei, sinó que necessita una estructura capaç de **coordinar**, **prioritzar** i **ordenar la informació**. Aquesta mateixa lògica es reforça amb altres elements del marc: la definició de **tipologies de riscos** i dels seus llinars, la **sistematització de dades i fonts d'informació**, la creació d'un **panell d'indicadors del sector cultural** i la previsió d'**indicadors de seguiment i avaluació** de les mesures. Tot plegat apunta a una idea força simple, però massa sovint oblidada: en situacions d'urgència, **sense diagnosi no hi ha bona resposta**.

El document també insisteix en aspectes que acostumen a quedar en un segon pla fins que esclaten els problemes: la **seguretat jurídica**, la necessitat de preveure **mecanismes de reassignació o reforç de recursos humans**, i la importància de tenir a punt **procediments de comunicació interna i canals específics de comunicació externa**. Aquí l'informe toca un nervi real de moltes administracions: la urgència no només posa a prova els recursos econòmics, sinó també la **capacitat organitzativa**. Si no hi ha equips, criteris, circuits i llenguatges compartits, l'ajuda pot existir formalment i, alhora, fallar en la seva implementació.

Aquesta mateixa preocupació reapareix quan el focus es desplaça cap a les línies de subvencions pròpiament dites. I aquí és on la peça guanya més densitat política. Perquè el document no es limita a demanar ajudes “més ràpides” o “més flexibles”, sinó que proposa revisar **com es diagnostica la situació, com es defineixen els objectius i com es distribueixen els recursos**. Una de les recomanacions centrals és disposar d'un **guió estàndard estructurat** per a la diagnosi i el disseny de subvencions en contextos d'urgència. És una proposta aparentment modesta, però molt important: vol dir no haver d'improvisar els criteris cada vegada que apareix una crisi nova.

El document suggereix, a més, tenir una **classificació prèvia d'accions i mesures possibles**, amb exemples i avaluacions, de manera que les administracions no només reaccionin, sinó que puguin **triar millor** entre diferents instruments segons la naturalesa del problema. Aquest punt és especialment útil perquè introdueix una mirada menys automàtica sobre la subvenció: no tota urgència reclama la mateixa arquitectura d'ajuda, ni tots els sectors o activitats culturals pateixen de la mateixa manera.

Això connecta directament amb un altre dels aspectes més importants de l'informe: la necessitat d'incorporar una **anàlisi de vulnerabilitat** dels agents i activitats culturals. En contextos d'urgència, repartir recursos “igual per a tothom” no és necessàriament repartir-los **justament**. Hi ha actors més exposats, més fràgils o amb menys capacitat d'absorbir l'impacte d'una crisi. Per això l'informe insisteix que les futures línies haurien de preveure **criteris explícits de distribució i equitat**, així com **línies diferenciades segons tipus d'agents i activitats**, adaptant bases, requisits i imports a realitats diferents. Aquest és un dels punts més polítics i més útils del document. Perquè desplaça el debat de la simple execució pressupostària cap a la pregunta imprescindible, de **qui queda més exposat quan el sistema trontolla**.

En la mateixa línia, l'informe proposa deixar millor definides les **pèrdues subvencionables** i establir **criteris genèrics de referència** que puguin servir en futures situacions. També assenyala la necessitat d'unificar, complementar i facilitar els lligams entre **bases generals i específiques**, especialment en relació amb els marcs de l'OSIC i l'ICEC. Pot semblar un detall administratiu, però no ho és. Quan les regles no són prou clares o no estan prou alineades, la urgència es converteix fàcilment en **opacitat, desigualtat d'accés o sobrecàrrega burocràtica**.

Llegit en conjunt, el valor del document no és només tècnic. El que posa sobre la taula és una qüestió bastant més de fons: **les polítiques culturals també es juguen en la seva capacitat de protegir el teixit cultural quan les condicions es desestabilitzen**. I això no es resol només amb diners, sinó amb preparació, criteri, informació i una idea clara de quina justícia distributiva volem activar quan cal prioritzar.

Potser, al capdavall, la pregunta més útil no és si tindrem una altra situació d'urgència, perquè això gairebé podem donar-ho per fet. La pregunta és una altra: **quan arribi, tindrem una administració cultural preparada per respondre sense improvisar i sense reproduir les desigualtats que ja arrosseguem?**

Garola, À., Arias, B., Vélez, G., Garcia, À., i Manzano, P. (2025). *Cultura viva: Recomanacions mínimes exigibles per al disseny de futures línies de subvencions en situacions de factors d'urgència* (Informe núm. 51). Gabinet Tècnic, Departament de Cultura. <http://hdl.handle.net/20.500.12368/34472> [2]

Categories: Informes i documents

Tags: finançament de la cultura

Tags: gestió cultural

Tags: planificació cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2025/03/informe-recomanacions>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://hdl.handle.net/20.500.12368/34472>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/9943>